הלכה · משנה תורה · מפרשים · יצחק ירנן · ספר זמנים

יצחק ירנן על משנה תורה, הלכות עירובין

רבי אליקים גאטינייו

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

יצחק ירנן על משנה תורה, הלכות עירובין

רבי אליקים גאטינייו

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/יצחק-ירנן-על-משנה-תורה-הלכות-עירובין/
הקובץ נוצר ב־21 בנובמבר 2026 מגרסה v39-202611200317 של הספרייה.

תוכן העניינים

פרק ה 4
הלכה יג 4
פרק ו 4
הלכה ו 4

פרק ה

הלכה יג

מבוי וכו' שכח אחד וכו' ולא עירב וכו' לא הפסיד כלום וכו'. הנה כתב כן דקאי לכשהשיתוף הוא ביין אבל אם הוא בפת העיקרא א"צ עירוב כמבואר בדבריו ועיין בב"י או"ח סי' שפ"ז שהשיא דעת רבינו חלוק מכלהו רבוותא ועיין בב"ח שם וט"ז ויד אהרן שם דכתבו דלכו"ע בשכח ולא עירב אחד מהם סומכין על השיתוף ולא מיבעיא בשכח אלא אפי' לא עירבו כלל וכלל סומכין ואפילו אם השיתוף הוא ביין להחולקין על רבינו ולדעת רבינו דוקא אם השיתוף הוא בפת וא"כ נפק"מ דמ"ש במתני' שם פ' הדר דף ס"ט אנשי חצר ששכח אחד ולא עירב אסור להכניס ולהוציא וכו' ואמרו שם בש"ס דאוסר לשכנים ג"כ להכניס ולהוציא וצריך שיבטל רשותו כמ"ש הפוסקים סי' ש"פ איירי היכא דליכא שיתוף במבוי ונפק"מ לדידן דאית לן שיתופי מבואות ושכח אחד לערב א"צ ביטול רשות ואם שכחו לערב כל החצר יש לסמוך אשיתוף לכתחילה אפי' אם הוא ביין ולרבינו דוקא אם הוא בפת וכן פסק מרן בס' הקצר סי' שפ"ז שהביא סברת רבינו בסתמא וסיים ויש אומרים וכו' וא"כ לפי האי סתמא דידוע דסתם כן להלכה אינו מועיל השיתוף דיין בעד עירובי חצרות.

ונראה דהיינו טעמיה דמ"ה הכולל אברהם בן עזרא ז"ל ההוא אמר במה שאירע זה שנים רבות בחצר אחד ששרפו הפת של עירוב בשבוע של קודם פסח ושכחו לערב ובאותו שבת שלא עירבו היה מילה באותו חצר ושאלו היאך יביאו התנוק למול למקום שהכינו למולו ושאלו למורה הנזכר והשיב שיביא התנוק ע"י עכו"ם והביא אותו שפחה דכיון דאנו עושין השיתוף בשמן אינו מועיל בעד עירובי חצירות לרבינו ומרן אמנם אחרי נשיקת ידיו ורגליו נראה להתיר בנדון כזה כיון שהוא דבר מצוה וכדכתב מרן בב"י סי' שפ"ז על שם אור זרוע דבמקום מצוה סמכינן אשיתוף דיין אף למאן דפוסק כר' מאיר דהיינו סברת רבינו ומרן מההיא ש"ס דפ' הדר דף ס"ז דקאמר לא ערבינן נסמוך אשיתוף וכו' יעו"ש ובשעת הדחק יש לסמוך על סברה זאת.

פרק ו

הלכה ו

אין מערבין וכו'. עד סוף הלכה. וכתב הרב המגיד עירובין דף פ"ב אמר רב יוסף אין מערבין אלא לדבר מצוה והקשו מאי קמ"ל תנינא וכל מי שילך לבית האבל או לבית המשתה ותירצו מהו דתימא אורחא דמילתא נקט קמ"ל ומש"ס זה איכא דקשיא ליה על

מ"ש מהר"ר יהונתן בחי' הרי"ף בפ' בכל מערבין על מתני' מתנה אדם על עירובו וכו' אם באו גוים למזרח וכו' וז"ל ולפי שדרך העולם לברוח מפני גוים ולסטים ולצאת לקראת חכם ללמוד תורה מפיו לפיכך נקט אותה במשנתנו עכ"ל והרי הרמב"ם כלילינהו לכל הני דהאי מתני' בהדי הנך אלמא דכולהו הוי לדבר מצוה דוקא והיאך כתב מהר"ר יהונתן דמשום דאורחא דמלתא הוא דנקט אלו דבריו והכונה פשוטה למהר"ר יהונתן ז"ל דבא לתרץ למה בהך מתני' דאם באו גוים לא נקט אלא להך דגוים וחכם ולא שאר מצוות כדתני בההיא מתני' דלקמן דבית האבל או בית המשתה ואהא תירץ שפיר כיון שדרך לברוח מגוים ולצאת לקראת חכם והוי דברים שאינן מבוררין מקודם ואיכא לספק בהו שייך בהו עירוב זה בספק אם באו וכו' משא"כ בבית האבל ובית המשתה דנודע מקומן איו ואף שאין הלשון מבורר כל כך הכונה אמת.